

L'estiu decisiu a Balears

Una bona part del que pugui passar en les pròximes eleccions autonòmiques de maig del 2003 depèn del que ocorri aquests pròxims mesos i com s'encari la tardor-hivern. A les Illes Balears acaba d'arribar l'estiu decisiu.

Quan al setembre comenci el nou període parlamentari balear, i el nou curs polític, cada formació començarà a aplicar la seva estratègia política amb vista a les eleccions de maig del 2003. Però al marge de qüestions internes –candidats, programes, congressos que algunes formacions hauran de fer, política de pactes preelectorals...– i fins i tot de relacions entre els partits, les formacions tendran, per sobre de tot, molt present com hauran anat els mesos anteriors. Perquè bona part de les seves expectatives depenen d'aquest estiu.

Crisi o no crisi. Les dues actuacions més impactants del Pacte de Progrés són, sense cap mena de dubtes, la política urbanística i l'aprovació i posada en funcionament de la popularment coneguda com a ecotaxa o impost que grava les estades a hotels. Tant l'una com l'altra són el cavall de batalla entorn del qual es dirimeix la suposada crisi que marcarà els pròxims mesos.

Efectivament, el pacte en política urbanística va permetre aprovar, ara fa un any –el juliol del 2001– moratòries en la construcció com ara la que encara es manté a Mallorca. Ara falta l'acord polític final que permetrà tancar i aprovar el Pla Territorial de Mallorca i, en el Parlament, la llei de quotes de construcció per a cada municipi de Balears.

Per una altra banda, l'ecotaxa és vigent d'ençà l'1 de maig passat, és a dir que, per primera vegada, durant tota la temporada alta cada turista que s'allotgi en un hotel illenc pagarà, de mitjana, un euro per dia.

Aquestes dues grans línies d'actuació del Pacte de Progrés han estat durament criticades tant per les patronals com

pels sectors conservadors socials i polítics illencs. La seva argumentació és que tendran conseqüències nefastes en l'economia balear. De forma reiterada les patronals han assenyalat que l'ecotaxa provocarà una disminució considerable de l'afluència turística cap a les Illes. El Govern del Pacte de Progrés nega amb rotunditat aquesta tesi i assegura que la reducció d'allotjaments, si n'hi ha, no superarà el 4% o el 5%, i, en tot cas, serà deguda a la contracció del mercat alemany. De cap manera a factors intrínsecs balears, com l'ecotaxa. L'anàlisi és radicalment diferent, com es veu, entre les dues parts.

Diversos mitjans de comunicació balears, sectors empresarials i polítics conservadors asseguren que la minva turística serà molt superior a la que preveu el Govern balear. La guerra de xifres estadístiques, doncs, està servida. Al marge de la lògica preocupació empresarial, no es pot negar la intenció política dels qui lliguen la baixada turística a l'ecotaxa. Per què? Naturalment: per responsabilitzar-ne directament el Govern Antich.

I pel que fa a la política urbanística passa si fa no fa el mateix. Les patronals de la construcció han començat a difondre dades alarmistes sobre la contracció del mercat per culpa, diuen, de les limitacions d'activitat que han provocat les moratòries i, en general, l'actuació en política urbanística del Pacte de Progrés. En construcció, la realitat mostra que el nombre de contractats s'ha duplicat en tres anys i que actualment n'hi ha vora 45.000. Una xifra desmesurada. Un diputat del PP, relacionat amb aquest segment empresarial, reconeixia a aquest setmanari que "abans o després això s'ha d'aturar...". Obvi: la *bombolla*

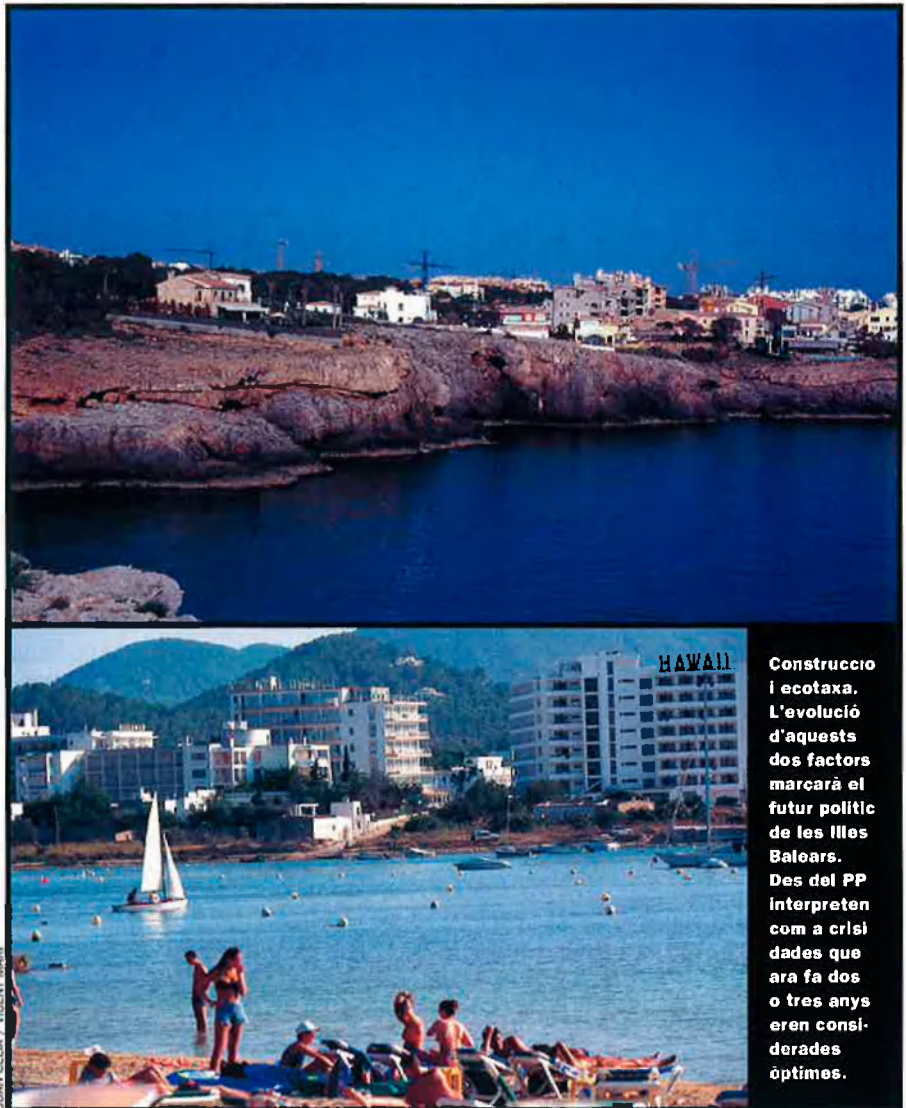
constructiva havia d'esclatar. Senzillament, com diuen els del Govern, és impossible que es mantinguin els ritmes de creixement dels últims anys.

Crisi, quina crisi? Si tothom entén que la construcció no pot seguir els ritmes de creixement salvatge dels darrers anys, i també és raonable atribuir una davallada de l'afluència turística a la contracció interna del mercat alemany, la qüestió és: com es pot fer que el Govern del Pacte de Progrés aparegui com a culpable?

Aquí entra en joc ja l'estratègia política conservadora. Efectivament, des de fa mesos es veu que hi ha una perfecta sintonia entre les manifestacions d'importants hotelers, constructors, mitjans de comunicació i PP per no atacar tant *què* fa el Govern com *quan* ho fa. És a dir, ningú no es manifesta, ja, contra l'ecotaxa o contra les restriccions urbanístiques per si mateixes, sinó per la seva "inoportunitat". Perquè l'impacte que tendran en l'economia balear, diuen, feia aconsellable no posar-les en pràctica ara. Observeu la intenció. No es critica el fons, sinó les conseqüències d'una actuació política a deshora. Es busca fer passar el Govern en general i Francesc Antich en particular com a *irresponsable*.

La qualificació –no pot ser casual– s'acaramulla els darrers mesos, talment una consigna política. La fan servir empresaris, hi insisteixen els diputats del PP, és la crítica que difon la premsa conservadora... massa coincidències. Es coneix que hi haurà una baixada del turisme més o menys intensa. Se sap que és inevitable que aquest estiu i, sobretot, la pròxima tardor s'alentirà l'activitat en el sector de la construcció. Això seria una crisi? Seria una crisi que l'activitat constructiva tornés a índexs semblants als de fa dos o tres anys si aleshores estava en plena expansió? Seria una crisi que l'ocupació hotelera fos igual a la de fa dos o tres anys si aleshores era boníssima?

De fet, no. Però no importa. L'estratègia d'erosió del Govern és clara: es tracta de dir milers de vegades que la contracció dels mercats constructiu i hotelier provocarà la crisi, paral·lela-

Construcció i ecotaxa. L'evolució d'aquests dos factors marcarà el futur polític de les Illes Balears. Des del PP interpreten com a crisi dades que ara fa dos o tres anys eren considerades òptimes.

Fa mesos que hi ha gran sintonia entre hotelers, constructors, premsa i PP

ment s'ataca el Govern i se'l qualifica d'"irresponsable" perquè amb les seves mesures estel·lars –urbanisme i ecotaxa– "podria" provocar una crisi, i com que la contracció és inevitable, la tardor vinent el cercle es tancarà: contracció igual a crisi deguda a un Govern irresponsable.

Naturalment, el Govern s'afanya a contrarestar aquesta estratègia fent veure que no hi ha cap dada que permeti parlar de crisi. Serà una guerra de xifres i d'interpretacions molt dura. Les ridícules negacions de l'executiu espanyol sobre el seguiment de la vaga general del 20 de juny permeten intuir que per molt que el Govern Antich disposi de dades reals, els conservadors no afluixaran l'estratègia decidida. La tardor i l'hivern vinents, doncs, la percepció social que es vagi creant serà fonamental. Si és o no de crisi, i a qui creuen que n'haurien de culpar en cas que la percebessin. Per això mateix el que ocorri en la construcció i el turisme aquest estiu serà decisiu.

Miquel Payeras